

รูปแบบการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง*

THE FORM OF POLITICAL AWAKENING IN DEMOCRATIC SYSTEM OF PEOPLE IN TRANG PROVINCE

สุภาวดี ทองเรืองรักษ์*, สติพิพงษ์ สติพิภัทรประภา, สุปรียา ชำนาญพุฒิพร
Supawadee Tongruangrak*, Sittipong Sittipattaprapa, Supreecha Chamnanphuttiphon
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ตรัง ประเทศไทย
Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University, Trang, Thailand
*Corresponding author E-mail: supawadeee77@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์สภาพทั่วไปของการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง 2) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลในการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง และ 3) กระบวนการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 26 คน และเสวนากลุ่ม จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีพรรณนา พบว่า 1) สภาพทั่วไปของการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง มีการตื่นตัวทางการเมืองมากขึ้น อดีตประชาชนให้ความสำคัญกับพรรคการเมือง ปัจจุบันให้ความสำคัญกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง หากเป็นพรรคการเมืองให้ความสำคัญกับพรรคที่มีชื่อเสียง เยาวชนสนใจพรรคการเมืองที่มีกระแสนิยม เห็นได้จากปัญหาเดิมไม่ได้รับการแก้ไข 2) ปัจจัยที่ส่งผลในการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการตื่นตัว ประกอบด้วย 2.1) พรรคการเมือง 2.2) คุณสมบัติของผู้สมัคร 2.3) การแสดงวิสัยทัศน์ และ 2.4) โซเชียลมีเดีย 3) รูปแบบการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง พบว่า การบูรณาการองค์ความรู้ใหม่ ชื่อว่า 3P 1S Model กล่าวคือ P = Political Party พรรคการเมือง Personal Character of Political คุณสมบัติของนักการเมือง P = Political Debate การแสดงวิสัยทัศน์ S = Social Media โซเชียลมีเดีย ข้อเสนอแนะศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังต่อไปนี้ 1) การบูรณาการหลักธรรมาธิปไตย เพื่อส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนจังหวัดตรัง 2) การตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในระบอบประชาธิปไตย และ 3) ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของครูเพื่อเสริมสร้างทักษะภาวะผู้นำของนักเรียน

คำสำคัญ: รูปแบบ, การตื่นตัวทางการเมือง, ระบอบประชาธิปไตย

Abstract

This research aims to 1) analyze the general condition of political awareness in democracy of people in Trang Province, 2) analyze the factors affecting political awareness in democracy of people in Trang Province, and 3) create the explicit knowledge about the form of political awareness in democracy of people in Trang Province. This research is a qualitative research with

26 participants and a group discussion forum with 10 participants. The research instruments are interview forms and descriptive data analysis. It was found that 1) the general condition of political awareness in democracy of people in Trang Province is more politically active. In the past, people would pay attention to political parties, but now they will pay attention to the candidates. However, if it is a political party, they will pay attention to the famous party, i.e. the campaign method. Youths will pay more attention to political parties with popularity than political parties with old policies, which can be seen from the old problems that have not been solved, as seen from old political parties. Original base of Trang province 2) Factors affecting political awareness in a democracy It was found that there are many factors affecting political awareness, including 2.1) Political parties 2.2) Qualifications of candidates 2.3) Vision expression and 2.4) Social media 3) Forms of political awareness in a democracy of people in Trang province It was found that the integration of new knowledge, called the 3P 1S Model, namely P = Political Party Personal Character of Political Qualifications P = Political Debate Vision expression S = Social Media Social media Recommendations for further research on the following issues: 1) Integrating the principles of Dharma to promote political awareness in a democracy of youth in Trang province 2) Youth political awareness in a democracy and 3) Teachers' participatory actions to enhance students' leadership skills.

Keywords: Form, Democracy, Political Awakening

บทนำ

นับตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2475 ประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากการปกครองแบบ สมบูรณาญาสิทธิราชเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จากอดีตจนถึงปัจจุบันเกิดเหตุการณ์รัฐประหารมาแล้ว 13 ครั้ง ครั้งล่าสุดเกิดขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช 2557 ส่วนหนึ่ง เกิดจากความขัดแย้งทางการเมือง ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2548 ซึ่งเคยเกิดเหตุการณ์รัฐประหารมาแล้ว เมื่อปีพุทธศักราช 2549 แต่การรัฐประหาร 2 ครั้งล่าสุด ก่อให้เกิดการแตกแยกทางการเมืองมากยิ่งขึ้น ส่งผลทำให้เกิดการตื่นตัวทางการเมืองของภาคประชาชนที่ต้องการแสดงออกผ่านกิจกรรมต่าง ๆ รวมไปถึงการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรใน ปีพุทธศักราช 2562 เป็นการเลือกตั้งครั้งแรกภายหลังการยึดอำนาจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ภายใต้บริบททางการเมือง ประกอบกับ การตื่นตัวทางการเมืองของภาคประชาชนส่งผลให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งในครั้งนั้นเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครั้งถัดมาเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พุทธศักราช 2566 ที่ผ่านเหตุการณ์การรณรงค์ต่าง ๆ ของภาคประชาชน รวมถึงการตื่นตัวทางการเมืองของภาคประชาชนภายใต้การบริหารของรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา (สมัยที่ 2) ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปรากฏว่าในหลาย ๆ พื้นที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดตรัง

จังหวัดตรัง เป็นจังหวัดหนึ่งในทางภาคใต้ ในอดีตที่ผ่านมาประชาชนเกิดการนิ่งเฉย มีความเฉื่อยชาทางการเมือง และการตื่นตัวทางการเมืองยังน้อย เนื่องมาจากการเลือกตั้งในแต่ละครั้งที่ผ่านมา มีการซื้อสิทธิ ขายเสียง กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง จนทำให้เกิดการขัดแย้งของคนในชุมชน จนขาดความสามัคคีกันของคนในจังหวัดตรัง และประชาชนไม่ค่อยมีส่วนร่วมทางการเมืองสักเท่าใด ประกอบกับการเกิดรัฐประหารในหลาย ๆ ครั้ง แต่เมื่อปี พ.ศ. 2562 เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ไม่ว่าจะมีการพรรคการเมือง

ใหม่ ๆ บริหารงานโดยคนรุ่นใหม่ มีนโยบายใหม่ ๆ ที่สามารถแก้ไขปัญหาของประชาชน และมีสื่อโซเชียล เข้ามาใช้ในการหาเสียง ซึ่งทำให้ประชาชนในจังหวัดตรังมีการตื่นตัวทางการเมืองในระดับสูง แต่ปัจจุบันหากมีการวิเคราะห์สภาพพื้นที่จังหวัดตรังโดยแท้จริงจะเห็นได้ว่าพรรคประชาธิปัตย์เพิ่งจะมีคะแนนเสียงที่สูง ในภาคใต้ จากการเลือกตั้งครั้งที่ 2 ในปีพุทธศักราช 2535 ซึ่งเป็นผลมาจากพฤษภาทมิฬ ที่ทำให้คะแนนเสียงของพรรคประชาธิปัตย์ในภาคใต้สูงขึ้น บทบาทช่วงพฤษภาทมิฬเป็นบทบาทที่ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ เห็นว่าพรรคประชาธิปัตย์มีความเป็นประชาธิปไตยสูง มีการไม่เลือกนายทุน จึงทำให้กระแสนิยมในสมัยนั้นของพรรคประชาธิปัตย์สูงมาโดยตลอด แต่ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พุทธศักราช 2566 โดยสถิติผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนในจังหวัดตรัง สถิติร้อยละ 80.68 มีค่าสถิติสูงกว่าผู้ใช้สิทธิการเลือกตั้งทั่วประเทศ (สำนักงานสถิติจังหวัดตรัง, 2566) การตื่นตัวในที่นี่หมายถึง ความต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งมีอยู่หลายระดับ หลายรูปแบบ เช่น การติดตามข่าวสารทางการเมือง การติดตามข่าวสารของนักรการเมือง การติดตามการทำงานของนักรการเมือง ไม่ว่าจะในระดับท้องถิ่น หรือระดับชาติ รวมไปถึง การเข้าร่วมติดตามหรือรับฟังการรณรงค์หาเสียงทางการเมืองทุกครั้ง ซึ่งถือว่าประชาชนในจังหวัดตรังมี ความตื่นตัวทางการเมืองในระดับสูง และการตื่นตัวของประชาชนในจังหวัดตรังเป็นมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว ซึ่งอาจมีผลมาจากการหาเสียงมาตั้งแต่ยุคแรก ๆ ตั้งแต่ปีช่วงปีพุทธศักราช 2510 หรือ ปีพุทธศักราช 2512 ยุคที่นายชวน หลีกภัย ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรก ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างปรากฏการณ์ทางการเมือง ในอดีตจังหวัดตรังจะมีการจัดเวทีการปราศรัยทางการเมือง ประชาชนในจังหวัดตรังจะไปฟังปราศรัยทาง การเมือง ไม่ว่าจะเวทีระดับย่อย หรือเวทีระดับใหญ่ค่อนข้างมาก มีการติดตามนักรการเมืองอย่างใกล้ชิดและมีการปรึกษาหารือปัญหาทางต่าง ๆ กับนักรการเมืองในพื้นที่นั้น ๆ แสดงให้เห็นถึงความสนใจการเมืองของประชาชนในจังหวัดตรัง โดยบริบทของพื้นที่จังหวัดตรัง เป็นที่ทราบกันว่าพรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคการเมืองที่ครองพื้นที่มาโดยตลอดเป็นระยะเวลากว่า 40 ปี จนมีประโยคที่ใช้คำว่า “ส่งม้า ส่งเสาไฟฟ้า ยังไงก็ชนะ” แต่ปัจจุบันกลับทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของจังหวัดตรังอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน เนื่องจากพรรคประชาธิปัตย์ครองพื้นที่ หรือได้รับความนิยมนอกจากประชาชนในจังหวัดตรังมาโดยตลอด

เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวน 4 เขต มีผู้สมัครรับเลือกตั้งจากพรรคการเมืองอื่นที่ไม่ใช่พรรคประชาธิปัตย์ ได้รับคะแนนเสียงการเลือกตั้งเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตรัง จำนวน 2 คน โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งจากพรรคประชาธิปัตย์ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพียง 2 คนเท่านั้น จากในอดีตที่ทุกเขตพื้นที่ของจังหวัดตรังต้องเป็นของพรรคประชาธิปัตย์ ยิ่งไปกว่านั้นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคการเมืองที่ได้รับคะแนนสูงสุด ได้แก่ พรรคก้าวไกล และพรรครวมไทยสร้างชาติ โดยพรรคประชาธิปัตย์ได้คะแนนเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าว ตอกย้ำให้เห็นชัดเจนว่าจังหวัดตรังเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และประชาชนในจังหวัดตรังเกิดการตื่นตัวทางการเมืองสูงขึ้นกว่าในอดีต (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดตรัง, 2566) ด้วยเหตุนี้ จังหวัดตรังจึงมีการแข่งขันทางการเมืองกันอย่างสูงที่ผ่านมามีการขับเคี่ยวกันของพรรคการเมือง ประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัดตรังจึง เชื่อมมั่นในตัวบุคคลมากกว่านโยบายของพรรคการเมือง ดังนั้น มีแนวโน้ม น่าเชื่อว่าหากประชาชนเชื่อมั่นศรัทธาในตัวผู้สมัครของพรรคใดโอกาสที่จะได้รับการเลือกตั้งย่อมมีสูงขึ้น ในทางกลับกัน หากผู้สมัครคนทำให้ประชาชนเคลือบแคลงใจในพฤติกรรมไม่ว่าจะเรื่องส่วนตัวหรือในสังคม นั้นเป็นโอกาสในการผิดพลาดไม่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าในการดำเนินการเพื่อให้องค์ความรู้ใหม่ทำให้ประชาชนในจังหวัดตรังเกิดการตื่นตัวทางการเมืองในระดับประชาธิปไตย จนทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้น จนนำไปสู่การไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่สูงขึ้นต่อไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการทำหน้าที่

ของพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษา เรื่อง รูปแบบการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์สภาพทั่วไปของการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลในการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง
3. เพื่อกระบวนการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และมีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรงตามประเด็นการวิจัย สำหรับการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง ผู้ศึกษาได้เสนอลำดับขั้นตอนการวิจัยไว้ ดังนี้

1. **กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ** ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีจำนวน 26 คน เป็นรูปแบบเจาะจงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหางานวิจัย ซึ่งประกอบด้วย นักการเมืองระดับชาติ 4 คน นักการเมืองท้องถิ่น 8 คน นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ 3 คน คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดตรัง 1 คน เจ้าหน้าที่ป้องกันปราบปรามทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) 1 คน ผู้สื่อข่าวท้องถิ่น 3 คน ผู้นำเยาวชนในจังหวัดตรัง 3 คน ประชาชนในจังหวัดตรัง 3 คน โดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้รอบรู้ มีประสบการณ์ เป็นบุคคลที่รู้รายละเอียดในประเด็นที่สัมภาษณ์ สามารถให้รายละเอียดข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง คือ เป็น Key Informants เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงให้ได้อย่างลึกซึ้ง เพื่อสนับสนุนข้อมูลให้มีความน่าเชื่อถือ ทั้งในประเด็นที่สัมภาษณ์ และการทำเสวนากลุ่ม

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ใช้กระบวนการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยกระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารโดยการทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ใช้การสัมภาษณ์ (In-depth interview) โดยการใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างลักษณะ เป็นการสัมภาษณ์แบบปลายเปิด และการทำเสวนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งเป็นกระบวนการวิธีการวิจัย (Methodology) ที่มีความยืดหยุ่นและเปิดกว้าง

3. **การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้** การสร้างเครื่องมือเริ่มต้นจากการนำเอาวัตถุประสงค์ของการวิจัยมาใช้เป็นกรอบสำหรับการทบทวนวรรณกรรมเพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย จากนั้นจึงได้นำกรอบแนวคิดในการวิจัยดังกล่าวมาแตกเป็นประเด็นและแนวคำถามสำหรับใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือสัมภาษณ์ ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องของข้อคำถามภาคสนามตามระเบียบวิธีวิจัย จากผู้เชี่ยวชาญในสายวิชาการทั้งที่เป็นภิกษุและฆราวาส จำนวน 5 รูป/คน

4. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลหรือสัมภาษณ์ จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จำนวน 26 คน คือ ระหว่าง 1 เมษายน 2566 - 1 เมษายน 2567 หลังจากเครื่องมือสัมภาษณ์และผลสรุปของการตรวจเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญผ่านตามเกณฑ์ความเชื่อมั่น ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกประเภทข้อมูล (Typological Analysis) และการวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบข้อมูล (Comparative Analysis) หลังจากนั้นนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้างต้นมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลเชิงเอกสารโดยเป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ของข้อมูลที่รวบรวมมาได้ทั้งหมด โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง” ผลการวิจัยสามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง

การศึกษารูปแบบการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยในจังหวัดตรัง เพื่อวิเคราะห์สภาพการตื่นตัว ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการตื่นตัวทางการเมือง และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบในการตื่นตัวทางการเมือง เสริมสร้างบทบาทของประชาชนที่ถูกต้องในการตื่นตัวทางการเมืองรูปแบบประชาธิปไตย การตื่นตัวทางการเมืองเป็นพฤติกรรมที่กระทำเพื่อค้นหาสิ่งทำให้เกิดความพึงพอใจ หลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่เกิดความพอใจ ภาวะการตื่นตัวจะมีระดับต่ำ ปานกลางและระดับสูงซึ่งหลักของความเป็นประชาธิปไตยได้กล่าวไว้ว่า การปกครองโดยประชาชน ประชาชนเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ โดยผ่านตัวแทน คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนโดยผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ในการเสนอ เรียกร้องสิทธิให้แก่ประชาชน เป็นหลักการและลักษณะของประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมของประชาชนที่อยู่บนพื้นฐานในระบอบประชาธิปไตย โดยประชาชนมีสิทธิในการร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาต่าง ๆ ของรัฐ และรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนเอาไว้ นอกจากนี้จะต้องมีความเสมอภาคในด้านการเมือง ซึ่งประชาชนทุกคนจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญอย่างเท่าเทียมกัน และในส่วนของอิสรภาพและเสรีภาพประชาชนจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ถือเป็นหน้าที่หลักของระบอบประชาธิปไตย ประกอบกับการเมืองการปกครองของประเทศไทยตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยยึดหลักและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน เนื่องจากการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ซึ่งส่วนสำคัญในการนำหลักระบอบประชาธิปไตยมาใช้ อย่างถูกต้องนั้น รัฐบาลต้องคำนึงและให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งถึงการให้ความรู้ ความเข้าใจข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเผยแพร่ให้กับประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองที่ถูกต้อง และเป็นไปตามกฎระเบียบกฎหมาย ข้อบัญญัติต่าง ๆ และเป็นไปตามหลักศีลธรรม ครรลองครองธรรมของการปกครองประเทศไทย เนื่องจากหากการเมืองมีความวุ่นวาย ไม่สงบ ก็จะส่งผลกระทบต่อทุกด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ซึ่งหากการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยจะต้องอยู่ในสภาพการณ์ใด ประชาชนจึงต้องคำนึงถึงหลักแห่งการปกครองที่ถูกต้อง ประเทศไทยก็จะรอดพ้นจากสภาพวิกฤตต่าง ๆ

2. ปัจจัยที่ส่งผลในการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการตื่นตัวมีหลายปัจจัย ประกอบด้วย 1) พรรคการเมือง นำไปใช้ได้โดยหากพรรคการเมืองจะวางนโยบายพรรคการเมือง ต้องมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน โดยสามารถแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้ จึงนำไปสู่การเป็นนโยบายของพรรคการเมืองที่มาจากปัญหาของประชาชน และแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริง 2) คุณสมบัติของนักการเมือง นำไปใช้ได้โดยเมื่อพรรคการเมืองต้องการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อและ และผู้รับสมัครแบบแบ่งเขต ผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้นจะต้องมีเป็นคนที่มีความรู้ ความสามารถ เข้าถึง เข้าใจความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ เป็นผู้มีความวิสัยทัศน์ มีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อส่วนรวม 3) การแสดงวิสัยทัศน์ นำไปใช้ได้โดยผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมือง ควรเลือกรูปแบบการแสดงวิสัยทัศน์ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ เช่น หากเป็นพื้นที่ในชุมชนหมู่บ้าน ผู้สมัครใช้วิธีการเดินเคาะประตูบ้าน เพื่อได้เข้าถึงประชาชนในพื้นที่อย่างทั่วถึง หรือหากมีการจัดปราศรัยบนเวที ควรมีการตีเบต ของผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละพรรค เพื่อประชาชนจะได้รับฟังวิสัยทัศน์ แนวคิดการแก้ไขปัญหาในแต่ละประเด็นของผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละพรรคจะมีวิธีการแก้ปัญหาให้กับประชาชนอย่างไรในแต่ละประเด็น ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ ประชาชนสามารถนำมาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกผู้ที่จะมาเป็นตัวแทนของตนได้เป็นอย่างดี และ 4) โฆษณาลมเดียว นำไปใช้ได้โดย ผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง จะต้องเลือกใช้สื่อ

โซเชียลมีเดียให้มีความเหมาะสม ทันสมัย สามารถทำให้ประชาชนจำได้อย่างรวดเร็ว และสามารถสร้างกระแสนิยมให้เกิดขึ้น โดยข้อมูลที่ส่งมาสื่อโซเชียลมีเดียจะต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้

3. การนำองค์ความรู้ ไปใช้ได้จริง ผู้วิจัยจะดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เพราะมั่นใจว่าปัจจัยที่ได้ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์มาแล้วจะส่งผลกระทบต่อ การกระตุ้นตัวทางการเมืองและเป็นประโยชน์ต่อสังคมได้ แต่ยังขาดการประยุกต์สู่สาธารณะเพื่อให้นำไปใช้ได้ง่าย และสามารถนำไปใช้ได้ตลอดเวลา และทุกสถานการณ์ในการอยู่ในสังคมยุคปัจจุบัน

การนำไปใช้ในระบอบโครงสร้าง มีกระบวนการ ดังนี้

1. P = Political Party พรรคการเมือง นำไปใช้ได้โดยหากพรรคการเมืองจะวางนโยบายพรรคการเมือง ต้องมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน โดยสามารถแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้ จึงนำไปสู่การเป็นนโยบายของพรรคการเมืองที่มาจากปัญหาของประชาชน และแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริง

2. P = Personal Character of Political คุณสมบัติของนักการเมือง นำไปใช้ได้โดย เมื่อพรรคการเมืองต้องการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อและ ผู้รับสมัครแบบแบ่งเขต ผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้นจะต้องมีเป็นคนที่มีความรู้ ความสามารถ เข้าถึง เข้าใจความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ เป็นผู้วิสัยทัศน์ มีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อส่วนรวม

3. P = Political Debate การแสดงวิสัยทัศน์ นำไปใช้ได้โดยผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมือง ควรเลือกรูปแบบการแสดงวิสัยทัศน์ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ เช่น หากเป็นพื้นที่ในชุมชน หมู่บ้าน ผู้สมัครใช้วิธีการเดินเคาะประตูบ้าน เพื่อได้เข้าถึงประชาชนในพื้นที่อย่างทั่วถึง หรือหากมีการจัดปราศรัยบนเวที ควรมีการตีเบต ของผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละพรรคเพื่อประชาชนจะได้รับฟังวิสัยทัศน์ แนวคิดการแก้ไขปัญหาในแต่ละประเด็นของผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละพรรคจะมีวิธีการแก้ปัญหาให้กับประชาชนอย่างไรในแต่ละประเด็น ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ ประชาชนสามารถนำมาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกผู้ที่จะมาเป็นตัวแทนของตนได้เป็นอย่างดี

4. S = Social Media โซเชียลมีเดีย นำไปใช้ได้โดย ผู้สมัครรับเลือกตั้งและ พรรคการเมือง จะต้องเลือกใช้สื่อโซเชียลมีเดียให้มีความเหมาะสม ทันสมัย สามารถทำให้ประชาชนจำได้อย่างรวดเร็ว และสามารถสร้างกระแสนิยมให้เกิดขึ้น โดยข้อมูลที่ส่งมาสื่อโซเชียลมีเดียจะต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้

5. เผยแพร่รูปแบบการกระตุ้นตัวทางการเมืองการกระตุ้นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ หรือทางสื่อสารมวลชนต่อไป

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการกระตุ้นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนใน จังหวัดตรัง” ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถนำข้อสรุปมาอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของการกระตุ้นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง ในอดีตประชาชนในจังหวัดตรัง พบว่า ประชาชนในจังหวัดตรังมีการกระตุ้นตัวทางการเมืองสูง มีความกระหายที่จะมีการเลือกตั้งที่เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง นั้นแสดงออกให้เห็นจากสถิติการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2566 ซึ่งจังหวัดตรัง มีผู้ไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งร้อยละ 80.68 ภาพรวมมากกว่าผู้มาใช้สิทธิ์รวมระดับประเทศ ผู้วิจัยจึงมีความต้องการศึกษารูปแบบการกระตุ้นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยในจังหวัดตรัง เพื่อวิเคราะห์สภาพการกระตุ้นตัวทางการเมือง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การเมือง และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบในการกระตุ้นตัวทางการเมือง เพื่อเสริมสร้างบทบาทของประชาชนอย่างถูกต้องในเพื่อให้เกิดการกระตุ้นตัวทาง

การเมืองในรูปแบบประชาธิปไตย การตื่นตัวทางการเมืองเป็นพฤติกรรมที่กระทำเพื่อค้นหาสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ หลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่เกิดความพอใจ ภาวะการตื่นตัวจะมีระดับต่ำ ระดับปานกลางและระดับสูง สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยกฤต รัตนกร ได้กล่าวว่า ความตื่นตัวทางการเมือง หมายถึงระดับความกระตือรือร้นในการเคลื่อนไหวทางการเมือง (ชัยกฤต รัตนกร, 2560) ซึ่งมีนักประชาธิปไตยกล่าวไว้ว่า การปกครองโดยประชาชนประชาชนเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ โดยผ่านตัวแทน คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยประชาชน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ในการเสนอ เรียกร้องสิทธิให้แก่ประชาชน เป็นหลักการและลักษณะของประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมของประชาชนที่อยู่บนพื้นฐานในระบอบประชาธิปไตย โดยประชาชนมีสิทธิในการร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาต่าง ๆ ของรัฐ และรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนเอาไว้

นอกจากนั้น จะต้องมีความเสมอภาคในด้านการเมือง ซึ่งประชาชนทุกคนจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญอย่างเท่าเทียมกัน และในส่วนของอิสรภาพและเสรีภาพประชาชนจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ถือเป็นหน้าที่หลักของระบอบประชาธิปไตย ประกอบกับการเมืองการปกครองของประเทศไทยตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยยึดหลักและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน เนื่องจากการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน สอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวว่า การปกครองแบบประชาธิปไตย มนุษย์มีความเท่าเทียมกัน มนุษย์มีเหตุผล สามารถที่จะปกครองตนเองได้ มนุษย์มีสิทธิ เสรีภาพ ซึ่งส่วนสำคัญในการนำหลักระบอบประชาธิปไตยมาใช้ได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชา พลทะกุล และคณะ ได้ศึกษาเรื่อง “การบูรณาการหลักธรรมาธิปไตย เพื่อส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนจังหวัดเพชรบุรี” จากการศึกษา พบว่า สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคของการส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย ได้แก่ ด้านภูมิสำเนาของเยาวชน คือ เยาวชนที่มีภูมิสำเนาในสังคมเมือง กลุ่มการเมืองและตระกูลทางการเมืองมีความสนใจทางการเมือง (อนุชา พลทะกุล และคณะ, 2565)

เยาวชนที่มีภูมิสำเนาแบบเกษตรกรรมและสังคมชนบทค่อนข้างเชื่อมั่นแนวอนุรักษนิยมด้านสภาพเศรษฐกิจครอบครัว คือ ฐานะทางการเงินสูงและปานกลางอาจมีเวลาสนใจการเมือง อาทิ นโยบายรัฐบาล นโยบายพรรคการเมือง และสวัสดิการ ฐานะทางการเงินระดับล่างสนใจการดำเนินชีวิตประจำวัน และเชื่อว่าตนเองไม่มีพลังทางการเมืองและด้านอิทธิพลทางการเมือง คือ การเมือง มีบทบาทต่อสังคมไทยตลอดมา นักการเมืองรุ่นใหม่และพรรคการเมือง เสนอนโยบายกระแสหลัก แข็งปริมาณสภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคด้านภูมิสำเนาของเยาวชน ด้านสภาพเศรษฐกิจครอบครัว และด้านอิทธิพลทางการเมืองอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของเยาวชนในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ด้านสถาบันครอบครัว ได้แก่ การพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมือง การติดตามรับฟังข่าวสารทางการเมืองผ่านแหล่งข้อมูลและทางสื่อประเภทต่าง ๆ และบุคคลในครอบครัว สนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง อาทิ การฟังคำปราศรัยของนักการเมือง ส่งผลให้เยาวชนในจังหวัดเพชรบุรีตื่นตัวทางการเมืองด้านสถาบันการศึกษา ได้แก่ สถาบันมีหลักสูตร เนื้อหา การเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง และแนวทางการปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย ครู/อาจารย์กระตุ้นให้จัดกิจกรรม และสถาบันการศึกษาเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และแสดงออกอย่างอิสระเชิงสร้างสรรค์ ส่งผลให้เยาวชนในจังหวัดเพชรบุรีตื่นตัวทางการเมือง ด้านกลุ่มเพื่อน ได้แก่ กระตุ้นให้มีความสนใจ ติดตามข่าวสาร และประเด็นสำคัญทางการเมืองผ่านสื่อต่าง ๆ มีการร่วมพูดคุยสนทนาประเด็นทางการเมืองกับสมาชิกในชุมชน และประชาชนในชุมชนเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ ส่งผลให้เยาวชนในจังหวัดเพชรบุรีตื่นตัวทางการเมือง ด้านสถาบันสื่อมวลชน ได้แก่ การสื่อสารทาง การเมืองผ่านสื่อสังคม อาทิ เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ ที่สื่อสารมวลชนมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และอุดมการณ์ทางการเมือง ส่งผลให้เยาวชนในจังหวัดเพชรบุรีตื่นตัวทางการเมือง และด้านสถาบันทางการเมือง ได้แก่ นักการเมือง

และพรรคการเมือง มีส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดค่านิยม และอุดมการณ์ทางการเมืองคณะรัฐมนตรีและสถาบันบริหารมีส่วนในการกระตุ้นผลักดันให้แสดงออกทางการเมืองตามวิถีประชาธิปไตย และสถาบันทางการเมืองเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา การเลือกตั้ง ซึ่งส่งผลให้เยาวชนในจังหวัดเพชรบุรีตื่นตัวทางการเมือง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชน โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง และเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม ส่วนหลักอภิปรายนิยธรรม 7 ส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชน โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน (อนุชา พละกุล และคณะ, 2565)

2. ปัจจัยที่ส่งผลในการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนใน จังหวัดตรัง ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) พรรคการเมือง นำไปใช้ได้โดยหากพรรคการเมืองจะวางนโยบายพรรคการเมือง ต้องมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน โดยสามารถแก้ไขปัญหให้กับประชาชนได้ จึงนำไปสู่การเป็นนโยบายของพรรคการเมืองที่มาจากปัญหาของประชาชน และแก้ไขปัญหให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับแนวคิดของ พระมหาณัฐพจน์ ขนติธโร ได้กล่าวว่า พรรคการเมืองจะต้องมีจุดยืน มีนโยบายที่โดดเด่น น่าสนใจสามารถแก้ปัญหาสังคมได้ มีสมาชิกพรรคที่เป็นตัวแทนลงสมัครรับเลือกตั้ง เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ทำให้สนใจไปเลือกตั้ง ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรคการเมือง พรรคการเมืองมีเจตนาที่มั่นคงให้ประชาชนมีความศรัทธาในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย (พระมหาณัฐพจน์ ขนติธโร, 2565) สอดคล้องกับแนวคิดของ นันทนา นันทวโรภาส ได้กล่าวว่า นโยบายพรรคการเมืองจำเป็นต้องแสวงหาตัวผู้สมัครสอดคล้องกับความคิดของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง นโยบายพรรคการเมืองต้องออกแบบนโยบายให้โดนใจประชาชนแต่ละกลุ่ม ซึ่งหากนำเสนอนโยบายใหม่ที่ไม่เคยมีพรรคการเมืองใดเสนอมาก่อน ย่อมโดดเด่นและแตกต่าง ก็จะสร้างคะแนนนิยมได้มาก การนำเสนอนโยบายมาเป็นจุดขายในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งพรรคการเมืองอื่น ๆ ก็ไม่อาจที่จะละเอียดในเรื่องนโยบายในการหาเสียงเลือกตั้งได้เลย (นันทนา นันทวโรภาส, 2558) 2) คุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทั้งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ และผู้สมัครแบบแบ่งเขต ที่ทำให้เกิดการตื่นตัวทางการเมือง จะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีความน่าเชื่อถือ สามารถสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชนในขณะที่ลงพื้นที่ มีผลงาน และประสบการณ์ในการทำงาน เป็นผู้ที่สามารถเชื่อมความสัมพันธ์กับคนในพื้นที่นั้น ๆ ได้ดี มีภาพลักษณ์ที่ดี และต้องเป็นผู้ที่ไม่เป็นผู้ที่มีลักษณะต้องห้าม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Adam, F. S. ผู้สมัครรับเลือกตั้ง (Candidate) นักการเมืองในฐานะผลิตภัณฑ์ จะต้องผ่านกระบวนการคัดสรรจากพรรค โดยเริ่มจากความแน่วแน่ในอุดมการณ์ทางการเมืองที่ผู้สมัครมีต่อพรรค จากนั้นจะต้องมีภาพลักษณ์ที่สอดคล้องกับพรรคที่สังกัด ขณะเดียวกันก็ต้องได้รับการฝึกอบรมในการพัฒนาบุคลิกภาพ การสื่อสารและการพูดในที่สาธารณะ ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น มีความสำคัญอย่างมากในประเทศกำลังพัฒนา เพราะตัวบุคคลมีความผูกพันกับผู้เลือกตั้งมากกว่าพรรคการเมือง (Adam, F. S., 2002) 3) การหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีวิธีการที่หลากหลาย โดยการเปิดสภากาแฟซึ่งควรดำเนินการตั้งแต่ช่วงก่อนมีการเลือกตั้ง เพื่อเป็นการเผยแพร่นโยบายของพรรค การนำเสนอให้ประชาชนได้รู้จักว่าผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งถือว่าเป็นประโยชน์แก่ประชาชน และการจัดปราศรัยบนเวทีใหญ่ และเวทีย่อย หรือการตีเบตกันระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละพรรคการเมือง สอดคล้องกับแนวคิดของ พระมหาณัฐพจน์ ขนติธโร ได้กล่าวว่า การหาเสียงของผู้สมัคร ผู้สมัครรับเลือกตั้งมีวิธีการหาเสียงโดยการประชาสัมพันธ์ผ่านแผ่นป้ายและสื่อต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมและส่วนรวม มีจิตอาสาทำกิจกรรมเพื่อสร้างความร่วมมือ เมื่อหน้าสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้งลงพื้นที่หาเสียงอย่างใกล้ชิดกับประชาชน โดยนำเสนอทางเลือกใหม่ ๆ ให้กับประชาชนอยากไปเลือกตั้ง โดยมีพื้นฐานการปฏิบัติตนในการเป็นผู้ที่มีเหตุผล ยอมรับและสามารถปฏิบัติได้ตามกฎระเบียบ เงื่อนไขในท้องถิ่นในพื้นที่ได้ ให้ความเคารพนับถือผู้อาวุโส ผู้เป็นหลักคอยให้คำปรึกษาแนะนำ ไม่ลุแก่อำนาจ ในบทบาทความเป็นนักการเมือง รักสันติภาพเพื่อให้สังคม ชุมชน อยู่ร่วมกันอย่างสงบ กิจกรรมใดที่ช่วยเหลือได้ก็ช่วยเหลือ (พระมหาณัฐพจน์ ขนติธโร, 2565) สอดคล้องกับแนวคิดของ Bruce, I. N. ได้กล่าวว่า วิธีการหยั่งเสียง มีหลายวิธี ได้แก่ การค้นหาหาตำแหน่งของตนเอง การจับคู่ผู้สมัคร

(Bruce, I. N., 1999) 4) การเข้าถึงตัวผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง เป็นการหาเสียงแบบที่นิยมเรียกกันว่า “การเคาะประตูบ้าน” เป็นที่นิยมกันมากในหมู่ผู้สมัครหน้าใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนที่มีประชากรหนาแน่น เพราะนอกจากจะได้ภาพพจน์ว่าเป็นผู้สมัครที่เข้าถึงได้แล้ว ยังจะดูเป็นการสร้างความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนมกับชาวบ้านได้ในระยะเวลาอันสั้น 5) การใช้สื่อมวลชนเพื่อการหาเสียง สื่อมวลชนทุกประเภทโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์มีบทบาทที่สำคัญในการเลือกตั้ง โดยเฉพาะการหาเสียงของพรรคการเมืองต่าง ๆ ในระดับชาติ นักการเมืองที่เจนเวทีจะพยายามอาศัยคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ระดับชาติ ทำตัวให้เป็นข่าวอยู่เป็นประจำ การเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ระดับชาติมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสำหรับผู้สมัครหน้าใหม่จะให้ความสำคัญกับโอกาสดังกล่าวมาก เพราะถือได้ว่าเป็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์ตนเองเป็นอย่างดี เนื่องจากผู้สมัครจะสามารถนำข่าวคราวดังกล่าวไปถ่ายเอกสารแจกจ่ายให้กับชาวบ้าน หรือเพื่อนาลงในเอกสารประชาสัมพันธ์ที่ตนทำเลียนแบบรูปแบบของหนังสือพิมพ์ สำหรับแจกในเขตพื้นที่เลือกตั้งอีกทีหนึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ นุกูล ชื่นพัก และคณะ ได้กล่าวว่าการสื่อสารทางการเมืองโดยใช้ช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสร้างการรับรู้ แนวคิด แนวนโยบายของตัวบุคคล ผู้สมัครรับการเลือกตั้ง และพรรคการเมือง ต่าง ๆ ที่หาเสียงเพื่อเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนเสียงให้กับตนเอง และพรรคการเมืองที่เสนอตัว เป็นช่องทางการสื่อสารที่รวดเร็วมาก และใช้เงินทุนในการหาเสียงไม่มาก ซึ่งนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีโทรศัพท์มือถือใช้กันทุกคน และสามารถใช้อุปกรณ์ 3 รูปแบบ คือ Facebook, YouTube, Line ได้กันทุกคน โดยการแสดงความคิดเห็น การเสนอแนวนโยบาย เป็นความคิดที่มีเสถียรภาพ ตามระบอบประชาธิปไตย แต่ต้องเป็นความคิดเห็นที่ถูกกฎหมาย ในเชิงสร้างสรรค์ (นุกูล ชื่นพัก และคณะ, 2562) และ 6) โซเชียลมีเดีย เป็นการสื่อสารเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวทางการเมือง เช่น การใช้โทรศัพท์ การรับสารผ่านสื่อโซเชียล ซึ่งการสื่อสารดังกล่าวเป็นการสื่อสารที่รวดเร็วที่สุด หากผู้รับสารไม่ได้ทำการวิเคราะห์สังเคราะห์ข่าว ก็จะทำให้สร้างความเสียหายให้กับประเทศชาติได้ โดยการสื่อสารจะแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงก่อนยุบสภา ช่วงก่อนการเลือกตั้ง และช่วงการเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นกระแสของสื่อ โซเชียลเมื่อนำมาใช้ในการแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง ก็สามารถเข้าถึงได้ทุกกลุ่ม ทุกวัย แต่สื่ออย่างอื่น เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ก็ยังสามารถใช้ได้สำหรับผู้ที่ไม่เสพสื่อทางโซเชียล สอดคล้องกับแนวคิดของ Manuel Pares I Maicas นิยามการสื่อสารทางการเมืองไว้ 4 ข้อ ดังนี้ 1) การสื่อสารใด ๆ ที่สัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับบริบทสังคม ได้แก่ รัฐบาล พรรคการเมือง กลุ่มกดดันทางการเมือง การเคลื่อนไหวทางการเมืองของประชาชน ซึ่งกลุ่มบุคคลเหล่านี้อาจเป็นทั้งผู้ส่งหรือผู้รับสาร (Manuel Pares I Maicas, 1992) 2) การสื่อสารทางการเมืองเป็นเรื่องของการโน้มน้าวใจจัดกระทำหรือการหลอกลวงเพื่อจะนำไปสู่อำนาจ อุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความขัดแย้ง ประชาชาติ ฯลฯ 3) การสื่อสารนี้อาจเป็นไปในรูปแบบของข่าว เหตุการณ์เสมือนจริง การโฆษณาชวนเชื่อ การเบี่ยงเบนข้อเท็จจริง โดยวิธีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ และ 4) การสื่อสารทางการเมืองเกี่ยวข้องกับการตลาดทางการเมือง โดยเฉพาะกระบวนการเลือกตั้ง การหึงเสียง อันเป็นเครื่องมือสำคัญในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน การสื่อสารทางการเมือง คือ การถ่ายทอดข่าวสารที่เกี่ยวกับการเมืองจากส่วนหนึ่งของระบบการเมืองไปยังอีกส่วนหนึ่งของระบบการเมือง และเป็นการถ่ายทอดระหว่างสังคมกับระบบการเมือง และได้อธิบายเสริมว่าการสื่อสารทางการเมืองเป็นองค์ประกอบที่อยู่ในสภาวะไม่หยุดนิ่งกระบวนการต่าง ๆ ทางการเมือง เช่น การกล่อมเกลางานการเมือง การคัดสรรบุคคลเข้าสู่ระบบการเมือง

องค์ความรู้ใหม่

ผลจากการบูรณาการที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เกิดองค์ความรู้เกี่ยวกับ “รูปแบบการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง” ที่เรียกว่า 3P 1S Model ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงแบบจำลองหรือโมเดล (Model) ขององค์ความรู้ 3P 1S Model

P = Political Party หมายถึง พรรคการเมือง

P = Personal Character of Political หมายถึง คุณสมบัติของนักการเมือง

P = Political Debate หมายถึง การแสดงวิสัยทัศน์

S = Social Media หมายถึง โซเชียลมีเดีย

คำว่า 3P 1S เป็นการบูรณาการความรู้ที่ได้มาจากการวิจัย กล่าวคือ รูปแบบการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง ประกอบด้วย P = Political Party พรรคการเมือง หมายถึง การรวมกลุ่มของบุคคลที่มีอุดมการณ์เดียวกัน หรือมีแนวคิดเหมือนกัน มีความต้องการที่จะมาพัฒนาสังคม และเศรษฐกิจของประเทศให้มีความเจริญรุ่งเรืองมากขึ้น P = Personal Character of Political คุณสมบัติของนักการเมือง หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่โดดเด่น เป็นผู้มีความพร้อมในทุก ๆ ด้านทั้งภายในและภายนอก เช่น มีความรู้ ความสามารถ มีสถานะทางการเงินที่ดี มีชื่อเสียงภาพลักษณ์ที่ดี มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีจิตอาสา มีน้ำใจ ช่วยเหลือผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอและด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทน นอกจากนั้น ยังเข้าถึง เข้าใจความต้องการของประชาชนที่แท้จริง สามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนได้ทันเวลา P = Political Debate การแสดงวิสัยทัศน์ หมายถึง การแสดงแนวคิดที่วางไว้ในอนาคตของผู้ที่จะเป็นผู้นำ เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อ ศรัทธา โดยวิสัยทัศน์จะต้องมีความเป็นไปได้ มีความชัดเจน S = Social Media โซเชียลมีเดีย หมายถึง การสื่อสารผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นสื่อกลางที่ให้บุคคลทั่วไปได้มีส่วนร่วมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต ในรูปแบบแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ก อินสตาแกรม ดิจิตอลล ยูทูบ เป็นต้น

การนำองค์ความรู้จากการวิจัยไปใช้

การนำองค์ความรู้ 3P 1S Model ไปใช้ได้จริง ผู้วิจัยจะดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เพราะมั่นใจว่าปัจจัยที่ได้ทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์มาแล้วจะส่งผลต่อการการตื่นตัวทางการเมืองและเป็นประโยชน์ต่อสังคมได้

แต่ยังขาดการประยุกต์สู่สาธารณะเพื่อให้นำไปใช้ได้ง่าย และสามารถนำไปใช้ได้ในทุกเวลา และทุกสถานการณ์ในการอยู่ในสังคมยุคปัจจุบัน

การนำไปใช้ในระดับโครงสร้าง มีกระบวนการ ดังนี้

1. P = Political Party พรรคการเมือง นำไปใช้ได้โดยหากพรรคการเมืองจะวางนโยบายพรรคการเมือง ต้องมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน โดยสามารถแก้ไขปัญหให้กับประชาชนได้ จึงนำไปสู่การเป็นนโยบายของพรรคการเมืองที่มาจากปัญหาของประชาชน และแก้ไขปัญหให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริง

2. P = Personal Character of Political คุณสมบัติของนักการเมือง นำไปใช้ได้โดย เมื่อพรรคการเมืองต้องการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อและ และผู้รับสมัครแบบแบ่งเขต ผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้นจะต้องมี เป็นคนที่มีความรู้ ความสามารถ เข้าถึง เข้าใจความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อส่วนรวม

3. P = Political Debate การแสดงวิสัยทัศน์ นำไปใช้ได้โดยผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือพรรคการเมือง ควรเลือกรูปแบบการแสดงวิสัยทัศน์ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ เช่น หากเป็นพื้นที่ในชุมชน หมู่บ้าน ผู้สมัครใช้วิธีการเดินเคาะประตูบ้าน เพื่อได้เข้าถึงประชาชนในพื้นที่อย่างทั่วถึง หรือหากมีการจัดปราศรัยบนเวที ควรมีการดีเบตของผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละพรรค เพื่อประชาชนจะได้รับฟังวิสัยทัศน์ แนวคิดการแก้ไขปัญหในแต่ละประเด็นของผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละพรรคจะมีวิธีการแก้ปัญหให้กับประชาชนอย่างไรในแต่ละประเด็น ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ ประชาชนสามารถนำมาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกผู้ที่จะมาเป็นตัวแทนของตนได้เป็นอย่างดี

4. S = Social Media โซเชียลมีเดีย นำไปใช้ได้โดย ผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง จะต้องเลือกใช้สื่อโซเชียลมีเดียให้มีความเหมาะสม ทันสมัย สามารถทำให้ประชาชนจำได้อย่างรวดเร็ว และสามารถสร้างกระแส นิยมให้เกิดขึ้น โดยข้อมูลที่ส่งมาสื่อโซเชียลมีเดียจะต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้

5. เผยแพร่รูปแบบการตื่นตัวทางการเมืองการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ หรือทางสื่อสารมวลชนต่อไป

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้สรุปได้ว่า 1) สภาพทั่วไปของการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง ประชาชนในจังหวัดตรังมีการตื่นตัวในระดับสูง เนื่องจากทุกครั้งที่มีการลงหาเสียงเลือกตั้ง จะพบเห็นประชาชนในจังหวัดตรังจะให้ความสนใจ ติดตามค่อนข้างมาก แสดงให้เห็นถึงความสนใจการเมืองของประชาชนในจังหวัดตรัง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น หรือระดับชาติ ซึ่งยืนยันได้ว่าประชาชนในจังหวัดตรังมีการตื่นตัวทางการเมืองมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว 2) ปัจจัยที่ส่งผลในการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ 2.1) พรรคการเมือง หมายถึง การรวมกลุ่มของบุคคลที่มีความอุดมการณ์เดียวกัน หรือมีแนวคิดเหมือนกัน มีความต้องการที่จะมาพัฒนาสังคม และเศรษฐกิจของประเทศให้มีความเจริญรุ่งเรืองมากขึ้น 2.2) คุณสมบัติของนักการเมือง หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่โดดเด่น เป็นผู้มีความพร้อมในทุก ๆ ด้านทั้งภายในและภายนอก 2.3) การแสดงวิสัยทัศน์ หมายถึง การแสดงแนวคิดที่วางไว้ในอนาคตของผู้ที่จะเป็นผู้นำ เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความเชื่อ ศรัทธา โดยวิสัยทัศน์จะต้องมีความเป็นไปได้ มีความชัดเจน และ 2.4) โซเชียลมีเดีย หมายถึง การสื่อสารผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นสื่อกลางที่ทุกคนทั่วไปได้มีส่วนร่วม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต ในรูปแบบแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ก อินสตาแกรม ทวิตเตอร์ ยูทูบ เป็นต้น และ 3) องค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง มีขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 3.1) พรรคการเมือง

3.2) ด้านคุณสมบัติของนักการเมือง 3.3) การแสดงวิสัยทัศน์ และ 3.4) โซเชียลมีเดีย ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับรูปแบบการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในจังหวัดตรัง ชื่อว่า 3P 1S Model กล่าวคือ P = Political Party พรรคการเมือง Personal Character of Political คุณสมบัติของนักการเมือง P = Political Debate การแสดงวิสัยทัศน์ S = Social Media โซเชียลมีเดีย ข้อเสนอแนะศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังต่อไปนี้ 1) การบูรณาการหลักธรรมาธิปไตย เพื่อส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนจังหวัดตรัง 2) การตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในระบอบประชาธิปไตย และ 3) ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของครูเพื่อเสริมสร้างทักษะภาวะผู้นำของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- ชัยกฤต รัตนาร. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองของนักเรียนโรงเรียนชลราษฎรอารุงและโรงเรียนชลกันยานุกูล ในการเมืองแบบประชาธิปไตย. ใน สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นันทนา นันทวโรภาส. (2558). สื่อสารการเมือง: ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.
- นุกูล ชื่นพิง และคณะ. (2562). โมเดลสมการโครงสร้างของ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคใต้ของประเทศไทย. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์, 6(2), 73-88.
- พระมหาณัฐพงษ์ ขนดิธโร. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในอำเภอละแมจังหวัดชุมพร. วารสารการพัฒนาสังคม, 7(1), 281-291.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดตรัง. (2566). ข้อมูลทั่วไป. เรียกใช้เมื่อ 12 มิถุนายน 2566 จาก <https://www.tranglocal.go.th/>
- สำนักงานสถิติจังหวัดตรัง. (2566). บริการสารสนเทศสถิติ. เรียกใช้เมื่อ 12 มิถุนายน 2566 จาก <https://trang.nso.go.th/>
- อนุชา พละกุล และคณะ. (2565). การบูรณาการหลักธรรมาธิปไตย เพื่อส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชน จังหวัดเพชรบุรี. วารสาร มจร. เพชรบุรีปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 5(2), 17-19.
- Adam, F. S. (2002). *The Wining Message*. London: Cambridge University Press.
- Bruce, I. N. (1999). *The marketing of the President*. California: Sage Publications Ltd.
- Manuel Pares I Maicas. (1992). *Introduction a la communication social*. Barcelona: ESRPPPU.